

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

M. Lucas

BEL/BS

Telefoonnummer +31235144231

lucasm@noord-holland.nl

1 | 6

Betreft: Terugblik en vooruitblik Europese Zaken

Verzenddatum

14 FEB. 2024

Geachte leden,

Kenmerk

2193564/ 2193569

De Europese Unie (EU) heeft in grote mate invloed op het beleid van de provincie Noord-Holland. Europese kaders werken door in nationaal beleid of moeten rechtstreeks worden toegepast of uitgevoerd door provincies of gemeenten. De EU draagt ook bij aan de uitvoering van provinciaal beleid, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van financiële middelen voor regionale ontwikkeling en door regio's te consulteren bij de ontwikkeling of herziening van Europees beleid. Noord-Holland volgt de Europese ontwikkelingen daarom nauwgezet en probeert waar mogelijk EU beleid te beïnvloeden en daaruit voortkomende kansen te benutten. Met deze brief informeren we u over onze inzet met betrekking tot Europese Zaken in 2024 en blikken we kort terug op de activiteiten en resultaten van afgelopen jaar.

Uw kenmerk

Europastrategie 2022-2030

In december 2021 hebben de Provinciale Staten de Noord-Hollandse Europastrategie 2022-2030 vastgesteld. Deze strategie vormt het kader voor onze Europese activiteiten, zodat we kunnen anticiperen op aankomende wet- en regelgeving en Europese kansen kunnen benutten. Het doel is dat de EU optimaal bijdraagt aan de ambities van de provincie en met name de opgaven waar de EU veel invloed op heeft, namelijk gezonde leefomgeving en (duurzame) economie, inclusief digitalisering. De activiteiten zijn onderverdeeld in een aantal categorieën; (1) het monitoren van relevante EU beleidsontwikkelingen en signaleren van kansen en belemmeringen, (2) het beïnvloeden van Europees beleid en het aankaarten van belemmerende wet- en regelgeving (lobbywerk), (3) kennisuitwisseling met Europese partners om te leren hoe zij omgaan met gelijkwaardige uitdagingen en om innovatieve oplossingen uit te wisselen, (4) netwerkvorming voor een effectieve en impactvolle uitvoering van eerdergenoemde activiteiten en (5) optimaal gebruik maken van Europese financieringskansen. Het monitoren van beleidsontwikkelingen en signaleren van kansen en belemmeringen gebeurt op alle voor de provincie relevante EU onderwerpen. Voor een effectieve beleidsbeïnvloeding is het echter nodig om een duidelijke focus te hebben en daarom is gekozen om in te zetten op een aantal prioritaire onderwerpen. Ook is gekozen om de Europastrategie tot 2030 vast te stellen. Door binnen onze Europese

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

activiteiten voor acht jaar het accent te leggen op een aantal specifieke inhoudelijke opgaven kunnen we een duidelijk profiel opbouwen en de continuïteit in onze boodschap waarborgen. De prioritaire thema's zijn:

1. Energietransitie
2. Land- en tuinbouw
3. Circulaire economie
4. Slimme, schone, en veilige mobiliteit

Accentverschuivingen n.a.v. provinciale en Europese verkiezingen

Na vaststelling van het coalitieakkoord 2023-2027 hebben we de ambities uit het coalitieakkoord en de prioritaire onderwerpen uit de Europastrategie naast elkaar gelegd. Daaruit is geconcludeerd dat onze Europese focus op dit moment voldoende aansluit op de huidige provinciale - en Europese ambities. Daarom zullen we ook in 2024 in onze Europese activiteiten met name blijven inzetten op bovenstaande onderwerpen. In juni 2024 vinden de Europese Parlementsverkiezingen plaats. In het najaar zal naar verwachting de nieuwe Europese Commissie aantreden die waarschijnlijk tegen het eind van het jaar de nieuwe plannen bekendmaakt. Deze Europese Strategische Agenda 2024-2029 zullen wij analyseren en ook weer langs ons eigen provinciale coalitieakkoord leggen. In overleg met u willen wij dan bekijken wat dit betekent voor de provincie en of deze Europese plannen vragen om accentverschuivingen in onze eigen Europastrategie 2022-2030.

Terugblik 2023

Het afgelopen jaar stond voor een groot deel in het teken van de provinciale verkiezingen, het aantreden van de nieuwe Provinciale – en Gedeputeerde Staten en het nieuwe coalitieakkoord. Wij concludeerden dat de EU alle portefeuilles raakt en hebben daarom afgesproken dat de Commissaris van de Koning de portefeuille Europese Zaken coördineert en dat elk collegelid binnen de eigen portefeuille bijdraagt aan de uitvoering van de Europastrategie.

Europese posities

Een nieuw college heeft gevolgen voor de positie van de provincie in Brussel. De invloed die de provincie heeft bij Europese instellingen en de positie die we hebben binnen Europese organisaties zijn deels afhankelijk van het netwerk dat een bestuurder door de jaren heen opbouwt. Ook worden de posities in Europese netwerken bij het aantreden van nieuwe bestuurders opnieuw verdeeld. Dit betekent dat we posities hebben moeten afstaan die we tijdens de vorige collegeperiode hebben verworven, maar ook dat we de mogelijkheid hadden om nieuwe posities te verwerven voor de aankomende periode. Na aantreding van het college is daarom gelobbyd om een aantal goede posities voor de provincie te verwerven. Daaruit zijn onderstaande posities voortgekomen. Een goede positie binnen invloedrijke netwerken geeft ons de mogelijkheid om binnen die netwerken de belangen van Noord-Holland te agenderen en daarmee meer massa te creëren om onze boodschap in Brussel onder de aandacht te brengen.

Interprovinciaal overleg (IPO)

Arthur van Dijk: adviseur Europese Zaken

Jeroen Olthof: EU woordvoerder Bestuurlijke Adviescommissie (BAC)

Mobiliteit

Huis van de Nederlandse Provincies (HNP)

Arthur van Dijk: voorzitter HNP bestuur (namens IPO)

Esther Rommel: lid HNP bestuur (namens Noord-Holland) en HNP dossierhouder Circulaire Economie

Randstadsamenwerking¹ binnen het HNP

Esther Rommel: lid bestuur Randstadsamenwerking

EU samenwerking Metropoolregio Amsterdam (MRA-EU)

Arthur van Dijk: portefeuillehouder Public Affairs Den Haag en EU

Esther Rommel: bestuurlijk trekker MRA-EU lobby m.b.t. Circulaire Economie

Jeroen Olthof: bestuurlijk trekker MRA-EU lobby m.b.t. Mobiliteit

Comité van de Regio's (CvdR)²

Arthur van Dijk: vast lid van CvdR en de Commissie SEDEC³, voorzitter van de Nederlandse delegatie

Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR)⁴

Arthur van Dijk: plaatsvervangend lid van het Politiek Bureau

Esther Rommel: vertegenwoordiger Noord-Holland in de North Sea

Commission (NSC) en voorzitter van de NSC bestuurlijke taskforce

'Towards a Circular Economy'

Behaalde resultaten

Los van bovenstaande bestuurlijke posities is de provincie op alle prioritaire onderwerpen actief om onze standpunten kenbaar te maken, kennis uit te wisselen en/of een relevant netwerk op te bouwen. In 2023 hebben onze Europese activiteiten bijgedragen aan een aantal mooie resultaten. Hieronder een selectie van die resultaten.

Energietransitie

- Europese status van 'Hydrogen Valley' verkregen voor Hydrogen Hub Noord-Holland;

- Hydrogen Hub Noord-Holland benoemd tot 'European Hydrogen Valley'

¹ Samenwerking tussen de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland vooral gericht op het signaleren van Europese beleidsontwikkelingen. Om onze inzet efficiënt te organiseren volgt het Randstadteam in Brussel gezamenlijk de nieuwe ontwikkelingen op de Europese agenda en analyseert voorstellen of reageert gezamenlijk op EU consultaties.

² Het CvdR vertegenwoordigt lokale en regionale overheden in de EU en verleent advies over nieuwe wetten die invloed hebben op regio's en steden. Het is een politieke assemblee bestaande uit 329 leden en 329 plaatsvervangers uit alle EU-landen (ingedeeld naar politieke partijen en onder leiding van de voorzitter), die gekozen zijn op lokaal of regionaal niveau (bijvoorbeeld burgemeesters of voorzitters van een regio). Ze komen zes keer per jaar in Brussel bijeen om hun adviezen over voorgestelde wetgeving te bespreken en het eens te worden over resoluties waarin zij de EU oproepen tot maatregelen. De Nederlandse vertegenwoordiging in het CvdR bestaat uit 12 provinciale vertegenwoordigers en 12 gemeentelijke vertegenwoordigers. Nederland heeft 12 vaste lidmaatschappen en 12 plaatsvervangende lidmaatschappen te verdelen.

³ De commissie SEDEC is binnen CvdR bevoegd voor dossiers op het gebied van werkgelegenheid, sociaal beleid, onderwijs, opleiding (met inbegrip van 'een leven lang leren'), sport en cultuur. SEDEC is ook verantwoordelijk voor gelijkheid, sociale economie en jeugddossiers, alsook voor onderzoek, innovatie en artificiële intelligentie.

⁴ Europese organisatie die de belangen van 150 maritieme- en kustregio's vertegenwoordigt. De grootte en deskundigheid van CPMR zorgt ervoor dat dit een invloedrijke partij is in Brussel. Inhoudelijk ligt de nadruk op maritieme onderwerpen, klimaat en energie, cohesiebeleid, transport en de positie van regio's in de Europese Unie. Binnen CPMR is ook de geografische samenwerking in de North Sea Commission (NSC) van belang die zich richt op samenwerking en kennisuitwisseling rond de Noordzee.

of the Year 2023;'

- I.s.m. regionale partners Hydrogen Hub Noord-Holland gepresenteerd op de 'European Hydrogen Week' in Brussel.

Land- en tuinbouw

- Deelgenomen aan conferentie van ERIAFF (European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry) en host van sessie over 'hightech farming' en tuinbouw;
- Europees evenement georganiseerd voor kennisuitwisseling tussen regio's m.b.t. duurzame voedselsystemen;
- Jelle Beemsterboer heeft namens de Greenports Nederland het position paper 'Controlled Environment Agriculture' aan Europarlementariër Bert-Jan Ruissen overhandigd.

Circulaire Economie:

- North Sea Commission Resolution "Towards a Circular Economy" geïntieerd en aangenomen;
- MRA op initiatief van Noord-Holland geselecteerd als koploper in het Circular Cities and Regions Initiative (CCRI) van de Europese Commissie.

Slimme, schone, veilige mobiliteit

- Haven van Den Helder opnieuw laten toevoegen aan de TEN-T kaart van de Europese Commissie;
- Bestuurlijk werkbezoek aan Brussel met MRA-partners en bestuurlijke deelname aan de politieke werkgroep bijeenkomsten van POLIS.

Digitalisering en data

Op ons initiatief is het rapport 'Europa in de Provincie – verkenning van Europese verordeningen en richtlijnen op het terrein van data en digitalisering voor de provincie' geschreven met als doel om EU verordeningen, richtlijnen en/of kansen op het gebied van digitalisering in kaart te brengen. Na het rapport zijn in vrijwel alle provincies vervolgstappen gezet en vindt er kennisuitwisseling plaats over de implementatie.

Europese subsidies

- Twee uitvoeringsregelingen vastgesteld om subsidieaanvragen voor Europese projecten in Noord-Holland te stimuleren. Het gaat om een uitvoeringsregeling t.b.v. cofinanciering voor Kansen voor West 3 (KVVW3), Just Transition Fund IJmond (JTF), Interreg (kenmerk 2047428/2047434) en een projectstimuleringsmaatregel voor KVVW3 en JTF (kenmerk 2130135/2134470). U bent hierover eerder per brief geïnformeerd;
- De provincie heeft vanaf 2022 tien openstellingen voor het Europese programma KVVW3 gedaan, waarvan vijf op het thema innovatie en vijf op het thema klimaat. In totaal zijn er binnen KVVW3 Noord-Holland twintig projecten goedgekeurd en is er ruim 12 miljoen euro aan subsidie verleend en op dit moment ruim 5 miljoen euro in aanvraag.

Vooruitblik 2024

Ook dit jaar staat weer in het teken van verkiezingen, ditmaal de Europese Parlementsverkiezingen. Naar verwachting publiceert de Europese Commissie in 2024 daarom weinig nieuwe voorstellen voor wet- en regelgeving. Onze focus ligt daarom dit jaar op het verstevigen van onze positie in Europese organisaties en het (opnieuw) bouwen aan ons netwerk in Brussel. De eerdergenoemde posities proberen we daarbij optimaal te benutten om onszelf te presenteren aan Europese

partners en mogelijke nieuwe Europarlementariërs. Door nu te investeren in een goed netwerk hopen wij onze positie in Brussel de komende jaren te verstevigen, en daarmee onze invloed te vergroten.

Daarnaast lopen onze werkzaamheden om ontwikkelingen in Brussel te monitoren, bestaande EU voorstellen te beïnvloeden, kennis uit te wisselen op Europese thema's en EU (subsidie)kansen te benutten gewoon door. We houden het Belgisch voorzitterschap van de Europese Raad in het oog om eventuele kansen en raakvlakken met onze eigen opgaven te identificeren. En om inzicht te krijgen in de richting van de EU na de verkiezingen, aangezien de Raad onder het Belgisch voorzitterschap de kaders voor de Strategische Agenda 2024-2029 wil vastleggen. Ook willen we in 2024 investeren in de relatie met regionale partners in Noord-Holland. Dit om Noord-Hollandse partijen beter te informeren over Europese kansen die zij kunnen benutten, maar ook om partijen te inspireren Europese ontwikkelingen in de gaten te houden en om de belangen van onze regionale partners beter te leren kennen, zodat we dit kunnen meenemen in de beleidsbeïnvloeding. Hieronder een overzicht van een aantal geplande activiteiten die bijdragen aan de genoemde doelen.

- 9 en 10 april: Informatieve bijeenkomst voor Provinciale Staten, Raadsleden, en bestuursleden van Waterschappen over o.a. Europese Zaken
- April: Informatiebijeenkomsten voor Noord-Hollandse ondernemers en partners over EU-subsidiekansen
- Mei: Diner pensant op het Provinciehuis met innovatieve Noord-Hollandse ondernemers en kandidaat-Europarlementariërs om gesprek te faciliteren over hoe de EU beter kan bijdragen aan innovatief ondernemerschap in de provincie
- Mei: EU verkiezingsdebat in Hilversum, georganiseerd door het HNP
- Juni/Juli: HNP evenement: ontmoeting met nieuwe Europarlementariërs na de verkiezingen
- 9 oktober: HNP evenement tijdens de Europese week van regio's en steden

HNP werkplan 2024

Het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) is voor ons een belangrijke samenwerking in Brussel, waarbinnen gezamenlijk wordt opgetrokken op de Europese dossiers die voor alle provincies relevant zijn. Hierdoor hebben we meer impact in Brussel en kunnen we met beperkte capaciteit meerdere relevante dossiers intensief volgen. Elk jaar stelt het HNP een gezamenlijk werkplan op waarin per commissievoorstel zowel de relevantie voor provincies wordt beschreven als de acties die daarop ondernomen moeten worden. Elke provincie levert daarbij een bijdrage op de voor hen prioritaire dossiers. In de bijlage vindt u het HNP werkplan 2024. Het plan vloeit voort uit de provinciale coalitieprogramma's en het werkplan van de Europese Commissie (ECWP 2024) en bevat een selectie van doorlopende en nieuwe commissievoorstellen die in 2024 centraal staan. Het huidige

werkplan van de Europese Commissie loopt, in verband met de verkiezingen, tot maart 2024. Het HNP-werkplan bevat daarom ook concrete lobbyboodschappen aan de nieuw aan te treden Europese Commissie.

Betrokkenheid Provinciale Staten

U kunt op de hoogte blijven van Europese ontwikkelingen en hoe deze ontwikkelingen de provincie raken d.m.v. de Europese Ster. Dit is een wekelijkse nieuwsbrief van het HNP en het Kenniscentrum Europa Decentraal (KED)⁵. Aanmelden is mogelijk via de website van het KED. We zien u graag bij de bijeenkomst op het Provinciehuis op 9 en 10 april. Daar gaat het Europesteam van de provincie en het KED met u en met raads- en bestuursleden van gemeenten en waterschappen in gesprek over de Europese verkiezingen en ontwikkelingen die relevant zijn voor Noord-Holland. Later dit jaar ontvangt u een uitnodiging om deel te nemen aan het HNP evenement tijdens de Europese week van regio's en steden. Dit jaar willen wij rondom dit evenement een werkbezoek organiseren om u de gelegenheid te geven in gesprek te gaan met een aantal van onze Europese partners en dieper in te gaan op de Europese context voor de provincie. Wij nodigen u van harte uit om bovenstaande bijeenkomsten te benutten om uw ideeën over onze Europese activiteiten met ons te delen. Mocht u over specifieke Europese onderwerpen uitgebreider geïnformeerd willen worden dan kunt u ook binnen de desbetreffende Statencommissie een technische briefing aanvragen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien u graag bij een van bovengenoemde bijeenkomsten.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
M.J.H. van Kuijk

voorzitter
A.Th.H. van Dijk

1 bijlage
Werkplan Huis van de Nederlandse Provincies

⁵ Europa Decentraal is in 2002 opgericht door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW) om decentrale overheden en Rijksoverheden bij te staan bij vragen over het recht en beleid van de Europese Unie.

⁶ <https://europadecentraal.nl/europese-ster-2023/>